

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

KÄSKKIRI

21.01.2025 nr 10

Täienduskoolituse õppekava kinnitamine

Täiskasvanute koolituse seaduse § 9 lõike 2, Sotsiaalkaitseministri 30.01.2019 määruse nr 2 „Sotsiaalkindlustusameti põhimäärus” § 10 lõike 1 punkti 17 ning Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 21.12.2022 käskkirja nr 54 „Õppekorralduse aluste ja täienduskoolitusasutuse tegevuse kvaliteedi tagamise aluste kehtestamine” punkti 5.5 alusel

1. Kinnitan Sotsiaalkindlustusameti täienduskoolituse „Abivajava lapse märkamine ja abistamine” õppekava vastavalt lisale.
2. Käskkiri jõustub allakirjutamisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maret Maripuu
peadirektor

Õppekava nimetus	Abivajava lapse märkamine ja abistamine (e-kursus)	
Õppekavarühm	Sotsiaaltöö ja nõustamine	
Õppekava koostamise alus	Lastekaitseadus, Lapse õiguste konventsioon, Lapse heaolu hindamise käsiraamat (2023), perekonnaseadus, sotsiaalhoolekande seadus.	
Õppekeel	Eesti keel	
Õppe eesmärk	Kursuse läbinud osaleja mõistab lapse õiguste ja heaolu tagamise põhimõtteid, oskab märgata ja toetada abivajavat last, kasutades asjakohaseid abivajaduse hindamise ja sellest teavitamise tööriistasid.	
Sihtgrupp	Alus-, põhi-, kesk-, kutse- ja huvihariduse ning lastehoiu õpetajad ja tugispetsialistid, lastehoius töötavad lapsehoidjad, laste hoolekandeametuse töötajad, noorsootöötajad ning lastega töötavad treenerid, huviringi juhendajad, tervishoiutöötajad, politseiametnikud ja ohvriabitöötajad, teised lastega töötavad spetsialistid.	
Osalejate arv (min ja max)	Puuduvad	
Osalemise eeldus	Osaleja on spetsialist, kes töötab või puutub oma töös kokku lastega.	
Õppe maht ja ülesehitus (akadeemilistes tundides)	Õppe kogumaht akadeemilistes tundides:	4
	sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides:	
	sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides:	
	sh iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	4
Iseseisvalt läbitav e-kursus		
Õpiväljundid	• mõistab lapse õiguste ja heaolu tagamise põhimõtteid ning oskab neid oma töös rakendada; • oskab ära tunda lapse abivajaduse või hädaohuga seotud märke; • mõistab lapse väärkohtlemise liike ning mõju lapse heaolule ja arengule (sh lähisuhtevägivallaga kokkupuute mõjusid); • mõistab oma rolli abivajava lapse märkamisel, toetamisel ning temast teatamisel, tehes koostööd teiste spetsialistide ja asutustega; • oskab kasutada sobivaid lapse abivajaduse hindamise ja sellest teavitamise tööriistasid (lapse heaolu kolmnurk, teavitamisvorm jm).	
Sisukirjeldus	E-kursus koosneb sissejuhatavast moodulist, neljast temaatilisest õppemoodulist ja kokkuvõtvast osast lõputestiga. Moodul 1: Sissejuhatus e-kursusesse Moodul 2: Mis on lapse heaolu ja õigused? Moodul 3: Märka Moodul 4: Toeta Moodul 5: Teata Moodul 6: Kokkuvõte, lisamaterjalid ja lõputest	
Õpisündmuse teemad	• lapse õiguste ja heaolu kontseptsioon, osapoolte rollid ja kohustused lapse heaolu tagamisel; • abivajav laps (või selle kahtlusega), hädaohus olev laps, kuidas tunda ära abivajaduse märke (lapse heaolu kolmnurk);	

	• spetsialisti roll ja kohustus lapse abivajaduse märkamisel, esmane abistamine ja tugi; • väärkohtlemise liigid, märgid ja mõjud lapsele; • lähisuhtevägivallaga kokkupuute lühi- ja pikaajaline mõju lapsele; • lapsega kontakti loomine ja lapsega rääkimise põhimõtted, lapsevanematega vestlemine, psühholoogiline esmaabi; • abivajavast lapsest teatamine – teatamise kohustus, teatamise kanalid, teavitamisvorm lasteabi kodulehel; • teatamise tähtsus ja julgus reageerida, teatamisega seotud takistuste ületamine, teate edasiandmise viis, anonüümsus ja privaatsuse kaitse.
Õppemeetodid	Iseseisev e-õpe. E-õppele ajalisi piiranguid seatud ei ole. Osaleja läbib kogu e-kursuse vabalt valitud tempos.
Õppekeskkonna kirjeldus	E-kursus asub Digiriigi Akadeemia õpihaldussüsteemis, mis on avaliku sektori e-kursuste ja digiteadmiste õppeplatvorm. Kursusele ligipääsemiseks peab õppija keskkonda sisse logima Eesti digitaalse isikutunnistusega (ID-kaart) või mobiilse isikutuvastusvahendiga (mobiil-ID või Smart-ID). Seejärel näeb õppija töölaual valikut e-kursustest, kuhu tal on ligipääs antud ning kursuseid, mis on avatud kõikidele keskkonda sisenejatele õppimiseks. Vajutades soovitud kursuse juures nupule "Vaata" avaneb kursuse sisuvaade ning vajutades seal omakorda nupule „Ava kursus“ saab alustada õppimisega. Keskkond ja seal olevad kursused on mõeldud iseseisvaks õppimiseks. E-kursuse link lisatakse ka kursuse kirjelduse juurde täienduskoolituste infosüsteemis Juhan ning lasteabi kodulehele.
Iseseisev töö	Iseseisvalt tuleb läbida kogu e-kursus ning sooritada positiivsele tulemusele lõputest.
Õppematerjalide loend	Lugemismaterjal, video- ja helimaterjal, töövihik. E-kursus on loodud, toetudes nendele materjalidele. • ÜRO inimõiguste konventsioon(opens in a new tab) • ÜRO lapse õiguste konventsioon • Sotsiaalvaldkonna töötaja eetikakoodeks(opens in a new tab) • Andmekaitse Inspeksioon ja lasteombudsman. (2021). Juhend „Abivajavast lapsest teatamine ja andmekaitse“(opens in a new tab) • Sotsiaalkindlustusamet. (2023). Lapse heaolu hindamise käsiraamat. Lapse heaolu hindamise käsiraamat • Justiitsministeerium. (2016). Lapse küsitlemise käsiraamat(opens in a new tab) • Civitta (2022). Analüüs lastekaitsetöö ning lastega töötavate spetsialistide baasõppe kohta laste heaolu tagamiseks, väärkohtlemise märkamiseks ja abivajavast lapsest teavitamiseks.(opens in a new tab) Lõpparuanne. • Haldusmenetluse seadus(opens in a new tab) • Korralduseseadus(opens in a new tab) • Tsiiviilkohtumenetluse seadustik(opens in a new tab) • Sotsiaalkindlustusamet. (2022). E-kursus „Lähisuhtevägivalla juhtumite lahendamine“ • Sotsiaalkindlustusamet. (2023). E-kursus "Psühholoogilist traumat arvestav praktika" • Sotsiaalkindlustusamet. (2023). E-kursus „Ohvriabi põhikoolitus“ • Vabariigi Valitsus. (2022). Määrus nr 108 „Ennetusnõukoogu koosseis, juhtimine ja töökord“(opens in a new tab)

	Võrumaa Omavalitsuste Liit. (2024). Kogemusraport: „Lõimitud teenused koolist väljalangemise ennetamiseks Võru maakonnas“ (opens in a new tab)
Õppe lõpetamise tingimused, sh hindamise meetodid ja hindamiskriteeriumid	E-kursuse kõikide moodulite läbimine ja lõputesti läbimine positiivsele tulemusele (vähemalt 80% õigeid vastuseid). Lõputesti on võimalik sooritada piiramatut arvu kordi.
Õppe läbimisel väljastatav dokument (tunnistus või tõend)	Õpiväljundid omandanud ning lõputesti (hindamise) läbinud õppijale väljastatakse tunnistus.
Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus	E - kursuse loomisesse on olnud kaasatud vastavalt teemadele sobivad valdkondliku kõrghariduse, töökogemuse ning koolitamise ja kursusele sisu ning õppematerjalide loomise kogemusega eksperdid sotsiaal-, hariduse-, õigus- ja psühholoogia valdkonnast. Õppematerjali autorid on toodud eraldi loeteluna kursuse lisas.
Õppekava kinnitamise aeg	Jaanuar 2025